

9. zastavení – Horní náměstí (2)

ŠPALÍČEK

Špalíček – pět domů východní fronty Horního náměstí tvoří samotný blok domů těsně u podnože západního křídla probošství bývalého augustiniánského kláštera.

První dům zleva, s orientačním číslem 9, se stal městským majetkem v roce 1784. Do té doby ve všech svých podobách patřil klášteru a je poprvé zmiňován v souvislosti s klášterní školou. Po jeho převzetí městem zde byla veřejná škola, a to až do roku 1843, kdy se přestěhovala do budovy zrušeného kláštera. Obec dům prodala svobodným dcerám purkmistra Philipa Rouge, které jej přestavěly do dnešní empírové podoby.

Dům číslo 10 je zmiňován poprvé roku 1594, kdy jej pekař Markus Boehm prodal za 80 rýnských hotově kuchmistrovi z kláštera Davidu Gruenwaldovi. Tento nevelký domek byl často obýván klášterními služebníky. Zásadní přestavba, která vtiskla objektu především v interiéru neporušený klasicistní ráz, proběhla mezi lety 1820 až 1825.

Další v řadě, dům číslo 11, byl poprvé v knihách zaznamenán v roce 1583. Tehdy tento právovárečný dům prodal soukeník a barvíř Hans Beyer Lorenzi Příbylovi. V roce 1651 je dům uváděn jako spáleniště. Klasicistní radikální přestavba proběhla v letech 1830 až 1836.

Příběh domu číslo 12 je velmi podobný sousedcím. Do sestavy vlastníků přibyli profese například knížecí zahradník, krejčí, řezník, písař, atd. K zásadní přestavbě došlo na konci 18. století. Při historizujících úpravách z druhé poloviny 19. století byla zřízena společná pavlač s domy sousedcím, dvůr byl upraven jako ohrazená zahrada s altánem.

Součástí bloku domu se stal při přestavbě dům číslo 13, který v 17. století patřil rodinám klášterních zvoníků a kostelníků.

KOSTEL

Kostel Zvěstování Panny Marie je posledním a největším stavebním počinem augustiniánského konventu, ale i posledním významným architektonickým počinem církve ve

Šternberku. Podobu monumentálního klášterního kostela zcela ovládlo tvarosloví ranného klasicismu osvícenecké doby. Na výzdobě průčelí, viditelného daleko do krajiny, se podíleli přední soudobí moravští umělci.

Kostel byl postaven na místě starého gotického kostela a zvonice ze 14. století. Autorem projektu je František Antonín Grimm. Provádějící stavitel Václav Thalhner zřejmě výslednou podobu v detailech pozměnil, přesto však šternberský chrám náleží k nejlepším ukázkám Grimmova díla. Stavba kostela byla dokončena roku 1783 posledním proboštem kanonie Ondřejem Tempešem, který jej benedikoval 16. listopadu roku 1783, pouhý rok před zrušením kláštera.

Z hlediska umělecké výzdoby si zaslouží pozornost především rokoková výmalba interiéru, která je největším a zároveň posledním freskovým dílem prostějovského malíře Františka Antonína Sebastiniho. Boční kaple Panny Marie Pomocnice, postavená zároveň s novým kostelem, je místem posledního odpočinku zakladatelů kanonie Alberta II. a Petra ze Šternberka.

Nynější hlavní oltářní obraz Zvěstování Panny Marie ve farním kostele je dílem vynikajícího barokního malíře a řeholního člena olomoucké augustiniánské kanonie druhé poloviny 17. století P. Antonína Martina Lublinského.

Před průčelím kostela bylo v roce 1791 zbudováno monumentální schodiště. Když byl následujícího roku postaven hlavní oltář kostela, mohlo se konečně přistoupit k vysvěcení chrámu. Stalo se tak přičiněním olomouckého arcibiskupa Antonína Teodora hraběte z Colloreda 7. května 1792.

Kostel je součástí velkého komplexu bývalého augustiniánského kláštera z 1. poloviny 18. století. Ke kostelu přiléhá křížová chodba se zachovanými zbytky vrcholně gotických kleneb.